

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	9
Θεματική Ενότητα 1:	
Αντικείμενο	14
Κουτιά	15
Μπάλες	18
Χαρτιά	22
Θεματική Ενότητα 2:	
Παιχνίδι	26
Domino	27
Take tombo	30
Θεματική Ενότητα 3:	
Τραγούδι	32
Furusato	33
Το Σύμπαν	36
Guantanamera	40
Θεματική Ενότητα 4:	
Ιστορία	48
Τα χρώματα της Αλκυόνης	49
Ο γενναίος πολεμιστής	54
Θεματική Ενότητα 5:	
Ποίηση	58
Το Διαμάντι	59
Απόσπασμα από το ποίημα του Γ. Ρίτσου «Όνειρο καλοκαιρινού μεσημεριού»	62
Θεματική Ενότητα 6:	
Φύση	66
Όλος ο κόσμος μέσα μου	67
Φύσηξε αγέρι	72
Βιβλιογραφικές αναφορές	78
Παραρτήματα/Συνδετήρες	79

Ευχαριστίες

Αυτό το βιβλίο το αφιερώνουμε σε όλα τα παιδιά που μέχρι σήμερα μοιραστήκαμε μαζί τους μουσικές, χορούς, τραγούδια, γέλια, παιχνίδια και δημιουργικές σιωπές στα μαθήματα Μουσικοκινητικής Αγωγής Carl Orff στα σχολεία, στα ωδεία ή στα κέντρα δημιουργικής απασχόλησης στα οποία εργαστήκαμε ως μουσικοπαιδαγωγοί.

Θα θέλαμε επίσης να ευχαριστήσουμε όλους/ες όσους/ες με κάποιοιον τρόπο έβαλαν τη δική τους πινελιά στη δημιουργία του βιβλίου μας.

Η φωτογράφιση των παιδιών, των οποίων οι φωτογραφίες περιλαμβάνονται στις σελίδες του βιβλίου, έγινε στο International Montessori School of Athens, στα πλαίσια του μαθήματος της μουσικοκινητικής αγωγής που διδάσκει η Βίκυ Σαχπάζη.

Ευχαριστούμε τη διευθύντρια του σχολείου, την κυρία Μαίρη Περρή, για τη στήριξή της και τους γονείς των μαθητών και μαθητριών, που συμμετείχαν στη φωτογράφιση, για την εμπιστοσύνη που μας έδειξαν.

Ειδικές ευχαριστίες σε όλα τα παιδιά που συμμετείχαν με πολύ κέφι στα μαθήματα και έδωσαν ζωή σε πολλές από τις δραστηριότητες του βιβλίου μας:

Δανάη Αθανασιάδου, Nico Delenda, Persie Delenda, Σοφία Βλαστού, Παύλος Βουγιουκλάκης, Χάρης Γιαννακόπουλος, Κωνσταντίνια Γιαννακοπούλου, Ναταλία Γκότση, Άγγελος Γκότσης, Άρτεμις Ελευθερίου, Αναστασία Καβαλάκη, Καλυψώ Καβαλάκη, Αλέξανδρος Κουσουρής, Λαέρτης Λουρμάς, Νικόλας Μάρας, Διονυσία Μαυρίκα, Κλαίρη Μπιτούνη, Ερμής Μπρακατσούλας, Περσέας Μπρούζος, Μυρσίνη Νασιάκου, Αφροδίτη Πάζιου, Μαριέττα Παχούλη, Νικόλας Παχούλης, Κατερίνα Σοφιοπούλου, Μάρα Φραγκούλη, Αντώνης Φραγκούλης.

Επίσης, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τη Δανάη Αποστολί-

δου – Gagné, διεθνώς αναγνωρισμένη μουσικοπαιδαγωγό Orff και την Πηνελόπη Μητσακάκη, τέως μαθήτρια και νυν συνάδελφο μουσικοπαιδαγωγό Orff, που δέχτηκαν να αξιοποιήσουμε τα τραγούδια τους «Rogo Ball Jump» και «Όλος ο κόσμος μέσα μου» αντίστοιχα.

Ευχαριστούμε τον Αλέξη Νόνη, αγαπητό συνάδελφο μουσικοπαιδαγωγό Orff, για την τελική ματιά στις παρτιτούρες του βιβλίου και την Ελένη Παναγιωτάκου, φιλόλογο, για τη διόρθωση των κειμένων.

Ευχαριστούμε τον Χρύσανθο Κορμπάκη που μας παραχώρησε το Studio Ηχορύπανση για τη βιντεοσκόπηση και ηχογράφιση των τραγουδιών «Αλκυόνη», «Όλος ο κόσμος μέσα μου» και «Το σύμπαν».

Ευχαριστούμε επίσης την Νεφέλη Ράντου και όλους τους συντελεστές της υπηρεσίας προσβασιμότητας Synnergy για την νοηματική απόδοση του τραγουδιού «Αλκυόνη».

Τέλος, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε για τη γραφιστική επιμέλεια τη Σταυριέλενα Δημητρακοπούλου, με την οποία είχαμε μια δημιουργική συνεργασία αλλά και τη Ρούλα Μπίτζιου και τον εκδοτικό οίκο fagotto books για την πραγματοποίηση αυτής της έκδοσης.

Βίκυ Σαχπάζη, Μαρία Φιλιάνου

vickysazi@gmail.com
filianoumaria@gmail.com

«Στοιχειακή μουσική, λέξη και κίνηση,
παιχνίδι, όλα όσα ξυπνούν και αναπτύσσουν
τις δυνάμεις της ψυχής, αποτελούν
το εύφορο χώμα, χωρίς το οποίο
οδηγούμαστε προς τη ψυχική ερημοποίηση»

Orff, 1963

Εισαγωγή

Οι συγγραφείς αυτής της έκδοσης, μουσικοπαιδαγωγοί που εφαρμόζουμε την προσέγγιση Orff αρκετά χρόνια τόσο σε παιδικές ομάδες όσο και σε ομάδες ενηλίκων, συνεχίζουμε να εργαζόμαστε και να εμβαθύνουμε στο έργο του Carl Orff φροντίζοντας στις διδασκαλίες μας να συναντώνται ο χαρακτήρας του έργου του Orff με το ελληνικό πρόσωπο που αναδύεται από τη δική μας κουλτούρα και τη διεθνή σύγχρονη πραγματικότητα.

Με αυτές τις θέσεις επιθυμούμε αυτή η έκδοση να δώσει ευκαιρίες ώστε μέσα από το υλικό που περιλαμβάνεται και με τις δραστηριότητες που προτείνουμε, κάθε δάσκαλος/α να αξιοποιήσει στρατηγικές διδασκαλίας και να αναδείξει την ικανότητα του/της να σχεδιάζει τις δικές του/της διδασκαλίες σύμφωνα με τους παιδαγωγικούς στόχους που κάθε φορά επιθυμεί να πραγματοποιηθούν.

Ο/Η δάσκαλος/α θα κάνει χρήση ενός υλικού που περισσότερο λειτουργεί προσφέροντας ιδέες και δυνατότητα επιλογής, προσαρμογής, αφετηρίας για μια σειρά δημιουργικών αποφάσεων εκ μέρους του/της παρά ως έτοιμο παραδοτέο μάθημα. Το περιεχόμενο αυτής της έκδοσης σχεδιάστηκε για παιδιά ηλικίας Νηπιαγωγείου και Δημοτικού και είναι αξιοποιήσιμο από κάθε δάσκαλο/α (ειδικότητας ή μη) που επιθυμεί η σχέση «διδασκαλία-μάθηση» να ανθίσει μέσω της τέχνης και του παιχνιδιού.

Θέματα όπως αντικείμενα, παιχνίδια, μύθοι, τραγούδια από άλλες χώρες κ.α. έδωσαν το έναυσμα για να σχεδιάσουμε δραστηριότητες που οργανώσαμε σε έξι ενότητες και έξι κατηγορίες ανάλογα με τα μέσα που αξιοποιούνται κάθε φορά. Συγκεκριμένα, οι κατηγορίες είναι: Μουσική, Κίνηση, Μουσική-κίνηση-λόγος, Παιχνίδι, Δραματοποίηση και Σημειογραφία. Τόσο οι Θεματικές Ενότητες όσο και οι διάφορες κατηγορίες παρουσιάζονται σχηματικά παρακάτω. Το σύμβολο ενός συνδετήρα που θα συναντάς συχνά μέσα στο κείμενο παραπέμπει στα παραρτήματα (σελ. 79) του βιβλίου και αφορά σε επιπρό-

σθετο οπτικοακουστικό υλικό.

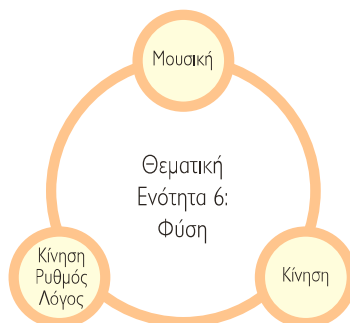
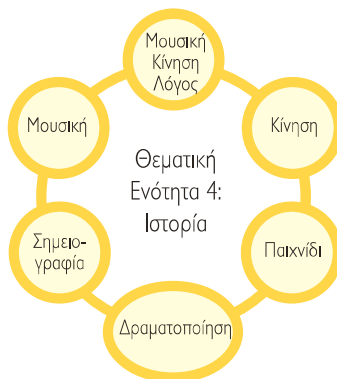
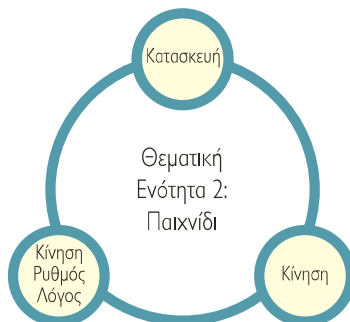
Η ενότητα μουσικής-κίνησης και λόγου, το τρίπτυχο που προτείνεται από τη Μουσικοκινητική Αγωγή Carl Orff, γίνεται εμφανής είτε με τις δραστηριότητες της επιλεγμένης θεματικής ενότητας, είτε συνδυάζοντας σε μια διδασκαλία δραστηριότητες από κατηγορίες που βρίσκονται σε διαφορετικές ενότητες. Ο/Η δάσκαλος/α επιλέγει με ποιες κατηγορίες θα προχωρήσει στον σχεδιασμό μιας διδασκαλίας που θα περιλαμβάνει τα στοιχεία εκείνα που εξασφαλίζουν την ολότητα μουσικής-κίνησης-λόγου. Η μίμηση, ο πειραματισμός και ο αυτοσχεδιασμός είναι χαρακτηριστικές διαδικασίες που υπάρχουν σε κάθε ενότητα και είναι η βάση για την ανάπτυξη της δημιουργικότητας των μαθητών μας.

Τέλος, ελπίζουμε σε αυτό το βιβλίο να βρεις έναν καθημερινό συνεργάτη και φίλο γιατί πιστεύουμε και υποστηρίζουμε emphaticά ότι κάθε διδασκαλία από την αρχική ιδέα έως την πράξη είναι ένα ταξίδι γνώσης, εμπειρίας και δημιουργίας αλλά και συνεχούς προσπάθειας για τον καθένα μας.

Σημείωση: Στο κείμενο χρησιμοποιούνται οι λέξεις ο μαθητής/οι μαθητές για πρακτικούς λόγους.

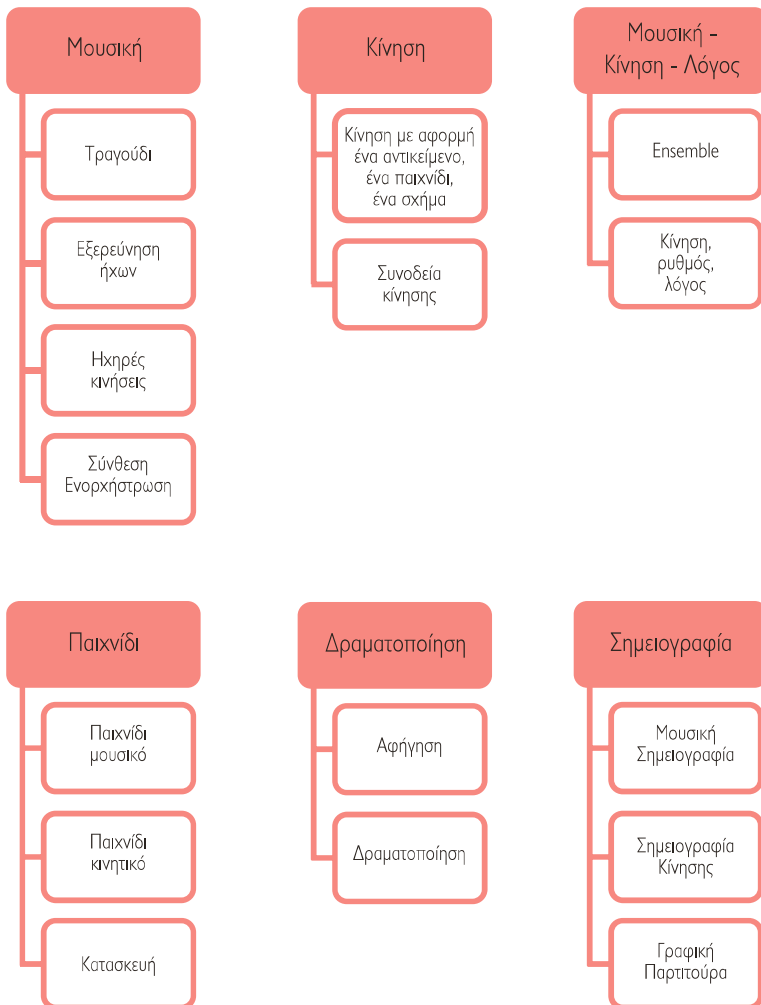
Θεματικές Ενότητες

Στα σχέδια που ακολουθούν παρουσιάζονται οι κατηγορίες ανά Ενότητα:

Κατηγορίες

Σε κάθε κατηγορία παρουσιάζονται τα μέσα που τη διαμορφώνουν και οδηγούν στην πραγματοποίηση των δραστηριοτήτων.

«Ξεκινήσαμε χτυπώντας χέρια, δάχτυλα και πόδια σε φόρμες και συνδυασμούς που κυμαίνονταν από απλά σε δύσκολα και που μπορούσαν να ενσωματωθούν με πολλούς διαφορετικούς τρόπους στα μαθήματα κίνησης»

Orff, 1978

